

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Ν. Αχαΐας – Ανεξάρτητος

2540
12 1 18

Ερώτηση προς τον Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Έχει εντοπιστεί το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Ανδρέα Βγενόπουλου;

Πριν από τρεις εβδομάδες, ένα εμπιστευτικό σημείωμα με την ένδειξη «Κατεπείγον» φέρεται να στάλθηκε από την Εισαγγελία Οικονομικού Εγκλήματος προς την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Εφορία Κηφισιάς, ενώ κοινοποιήθηκε και στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Σύμφωνα με πληροφορίες, με το κατεπείγον αυτό σημείωμα η Οικονομική Εισαγγελία ζητούσε να ενημερωθεί για όλα τα περιουσιακά στοιχεία του αποβιώσαντος Ανδρέα Βγενόπουλου, τα οποία είχαν δεσμευθεί από το 2016, από τα στοιχεία των τραπεζικών λογαριασμών του έως τις μετοχές και τους τίτλους που είχε στην κατοχή του και το περιεχόμενο των τραπεζικών θυρίδων που συνδέονταν με το όνομά του. Με τη σειρά της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με άλλο εμπιστευτικό σημείωμα, το οποίο χαρακτηριζόταν «Επείγον», φέρεται άμεσα να ζητάει από όλες τις επενδυτικές και χρηματιστηριακές εταιρείες στοιχεία με την περιουσία του επιχειρηματία.

Περισσότερο από έναν χρόνο μετά τον θάνατο του Ανδρέα Βγενόπουλου, τα περιουσιακά του στοιχεία στην Ελλάδα φαίνεται ότι ακόμα «χαρτογραφούνται». Οι ελληνικές Αρχές με την υπ' αριθμόν 175/2016 απόφασή τους ζήτησαν τη δέσμευσή τους, έπειτα από την έφοδο που πραγματοποιήθηκε στο σπίτι του και άλλων τεσσάρων συνεργατών του, τον Ιούλιο του 2016, στο πλαίσιο έρευνας για ενδεχόμενη φοροδιαφυγή και ξέπλυμα βρώμικου χρήματος. Δεκαοκτώ μήνες μετά, φαίνεται ότι ακόμα συλλέγουν στοιχεία. Όμως, θεωρείται ιδιαίτερα πιθανό η περιουσία του αποβιώσαντος επιχειρηματία να εκτείνεται πολύ πιο μακριά από τα ελληνικά σύνορα, σε υπεράκτιες μη συνεργαζόμενες δικαιοδοσίες, όπου οι ελληνικές Αρχές δύσκολα θα μπορέσουν να βρουν την άκρη του περιουσιακού του νήματος.

Σε γενικές γραμμές οι επιχειρηματικές «ρίζες» του Ανδρέα Βγενόπουλου στα υπεράκτια οικονομικά κέντρα δεν είναι κάτι κρυφό, ωστόσο, λόγω της μυστικότητας που περιβάλλει τις δικαιοδοσίες αυτές, τα διαθέσιμα στοιχεία για τις συνδέσεις του με offshore εταιρείες είναι ελάχιστα, και συνήθως παραμένουν εκτός της εμβέλειας των ραντάρ των ελληνικών Αρχών.

Μία τέτοια «αόρατη» σχέση με άγνωστη μέχρι στιγμής offshore βρίσκεται καλά κρυμμένη στα αδημοσίευτα στοιχεία των Panama Papers, των 11,5 εκατομμυρίων αρχείων που διέρρευσαν από την παναμέζικη δικηγορική εταιρεία Mossack Fonseca και αποκτήθηκαν από τη γερμανική εφημερίδα «Sueddeutsche Zeitung», η οποία τα μοιράστηκε με τη Διεθνή Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων (ICIJ) και τα μέλη της. Οι πρώτες αποκαλύψεις των Panama Papers ξεκίνησαν τον Απρίλιο του 2016 προκαλώντας παγκόσμιες αναταράξεις, ενώ αποκαλύψεις με βάση στοιχεία της διαρροής συνεχίζουν να δημοσιεύονται μέχρι και σήμερα.

Η περίοδος κατά την οποία εντοπίζεται η σύνδεση του Ανδρέα Βγενόπουλου με την offshore συμπίπτει χρονικά με τα πρώτα επιχειρηματικά του βήματα στα τέλη της

δεκαετίας του 1990 και ως εκ τούτου δεν θα ήταν παράλογο η συγκέντρωση υπεράκτια εταιρεία να θεωρηθεί – όπως έγινε και με τη Maritime Financial – ένας από τους μοχλούς συσσώρευσης των περιουσιακών του στοιχείων. Το όνομα αυτής, Navedo Holding SA – η ίδρυση της έλαβε χώρα στις Μπαχάμες τον Μάρτιο του 1999 με τη «βοήθεια» της παναμέζικης δικηγορικής εταιρείας Mossack Fonseca και είχε ανώνυμες μετοχές. Το οποίο σημαίνει ότι τα στοιχεία των πραγματικών μετόχων εκείνη την περίοδο δεν μπορούσαν να είναι γνωστά, καθώς δεν υπήρχαν οι απαραίτητοι μηχανισμοί που επέτρεπαν στις Αρχές – είτε στις Μπαχάμες είτε σε οποιαδήποτε άλλη χώρα – να γνωρίζουν ποιος ή ποιοι ήταν εκείνοι που τις είχαν στα συρτάρια τους. Οι offshore με ανώνυμες μετοχές (bearer shares) θεωρούνται από διεθνείς οργανισμούς διαφάνειας και ελέγχου ως «άβατο μυστικότητας», καθώς ορθώνουν ένα τείχος αδιαφάνειας ανάμεσα στις δραστηριότητές τους και στους πραγματικούς ιδιοκτήτες. Η Mossack Fonseca παρείχε υπηρεσίες σύστασης ανώνυμων offshore, χωρίς καν να καταγραφεί για ποιους το κάνει, όπως αποκαλύφθηκε το 2016 με τα δημοσιεύματα των Panama Papers. Το βασικό ατού των ανώνυμων μετοχών, για αυτούς που θέλουν να παραμείνουν κάτω από τα ραντάρ, είναι ότι δεν υπάρχει ίχνος των συναλλαγών: αρκεί να δώσει ο κάτοχος των μετοχών τα χαρτιά που αναγράφουν bearer στο νέο κάτοχο. Αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες με ανώνυμες μετοχές – μπορούν να αλλάξουν ιδιοκτήτες χωρίς να μπορεί κανείς να το ανακαλύψει. Οι Μπαχάμες, όπως και άλλοι φορολογικοί παράδεισοι, απαγόρευαν την έκδοση ανώνυμων μετοχών στο πλαίσιο των πιέσεων του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και άλλων διεθνών οργανισμών για περισσότερη διαφάνεια. Δύο χρόνια αφού συστάθηκε η Navedo, η έκδοση ανώνυμων μετοχών από εταιρείες στις Μπαχάμες σταμάτησε.

Από έγγραφα που περιήλθαν σε γνώση του «Έθνους της Κυριακής» και του news247.gr, η Navedo το 1999 είχε δύο πιστοποιητικά ανωνύμων μετοχών, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι τα φυσικά πρόσωπα που είχαν τις μετοχές στα συρτάρια τους ήταν δύο – αλλιώς δεν υπήρχε λόγος για την έκδοση δύο πιστοποιητικών. Σε πληρεξούσιο της Navedo τον Αύγουστο του 1999 εμφανίζεται το όνομα του Ανδρέα Βγενόπουλου, ο οποίος εξουσιοδοτείται από την offshore «να σχηματίσει την ανώνυμη εταιρεία Marfin Momentum Investment Portfolio». Επιπλέον, στο συγκεκριμένο πληρεξούσιο αναφέρεται ότι διαχειριστής του χαρτοφυλακίου της Marfin Investment Services και ότι η Navedo το γνωρίζει και είναι σύμφωνη. Στο πληρεξούσιο αναφερόταν ότι η Navedo θα συμμετάσχει με 100 εκατομμύρια δραχμές στη Marfin Investment Portfolio και ότι είναι σύμφωνη στη συμμετοχή και άλλων επενδυτών, αρκεί και αυτοί να βάλουν από 100 εκατομμύρια και πάνω. Το μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Momentum, σύμφωνα με το πληρεξούσιο, θα έπρεπε να ανέρχεται έως τα 30 δισεκατομμύρια δραχμές.

Σε άλλα έγγραφα, που αποτελούν μη υπογεγραμμένα πρακτικά συνεδρίασης του ΔΣ της Navedo, φαίνεται ότι η offshore που έχει εξουσιοδοτήσει τον Ανδρέα Βγενόπουλο δίνει εντολή στην The Gibraltar Private Bank (μετέπειτα εξαγορασθείσα από την ελβετική ιδιωτική τράπεζα Lombard Odier) να χρεώσει τον τραπεζικό λογαριασμό της Navedo με 200 εκατομμύρια δραχμές για τη συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Premium και να εκδώσει ισόποση εγγύηση υπέρ του Ανδρέα Βγενόπουλου. Η Marfin Premium ήταν μία άλλη εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που ιδρύθηκε το 2000 και είχε 347 ιδρυτικούς μετόχους – ανάμεσά τους τον ίδιο τον Ανδρέα Βγενόπουλο, πλήθος εφοπλιστών,

εισηγμένων ελληνικών εταιρειών και γνωστών επιχειρηματιών, ενώ για τη δημιουργία της συνεργάστηκαν μεγάλες τράπεζες όπως η ελβετική Union Bancaire Privée και η Εμπορική. Το μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Premium ανερχόταν σύμφωνα με δημοσιεύματα εκείνης της εποχής στα 61 δισεκατομμύρια δραχμές.

Έναν χρόνο αργότερα, το Marfin Momentum, που αναφερόταν στο πληρεξούσιο της Navedo για τον Ανδρέα Βγενόπουλο, συγχωνεύεται με μια άλλη εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου, τη Marfin Classic, της οποίας το ενεργητικό, μετά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου τον Μάρτιο του 2001, έφτασε τα 85 δισεκατομμύρια δραχμές.

Ανάμεσα σε έγγραφα της Navedo εμφανίζεται και ένα σημείωμα που εστάλη με φάξ, όπου φαίνεται ότι στη διαδικασία με το πληρεξούσιο ενεπλάκη και το δικηγορικό γραφείο του Ανδρέα Βγενόπουλου. Επιπλέον εντοπίστηκε και μία ανυπόγραφη βεβαίωση, όπου αναφέρεται ότι «τα πρωτότυπα πληρεξούσια που χορηγήθηκαν στον Ανδρέα Βγενόπουλο και εκδόθηκαν από τη Navedo Holding SA, μία εταιρεία που ιδρύθηκε υπό τον Νόμο για τις Διεθνείς Εταιρείες στις Μπαχάμες, έχουν χαθεί ή καταστραφεί. Τα πληρεξούσια αυτά δεν έχουν μεταβιβαστεί ή αλλάξει.

Στο συγκεκριμένο έγγραφο υπήρχε η επισήμανση ότι εάν η εταιρεία έβρισκε τα πρωτότυπα πληρεξούσια, θα τα έστελνε στη Mossack Fonseca, που διαχειριζόταν τη Navedo, έτσι ώστε να ακυρωθούν. Η ανυπόγραφη βεβαίωση για τη εγκυρότητα των πρωτότυπων πληρεξουσίων έως εκείνο το χρονικό σημείο και τη μετέπειτα ακύρωσή τους είχε συνταχθεί στις 25 Φεβρουαρίου 2013.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Panama Papers που έχουν δημοσιευθεί στη διεύθυνση offshoreleaks.icij.org, η Navedo Holding SA με τις ανώνυμες μετοχές κατέστη ανενεργή τον Σεπτέμβριο του 2013 και διαγράφηκε από το εταιρικό μητρώο στις Μπαχάμες τον Δεκέμβριο του 2014.

Κατόπιν τούτων ερωτάσθε:

1. Έχει εντοπισθεί το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Ανδρέα Βγενόπουλου;
2. Έχουν προσδιορισθεί τα έσοδα που θα καταλήξουν στα κρατικά ταμεία, με ποιο τρόπο θα εισπραχτούν και πότε;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος